

Saliste

Situat in vestul judetului Sibiu, la 21 de km. de resedinta, Saliste (care are in componenta sa nu mai putin decat noua sate) este unul dintre mai " tinere " orase, intrand in randul localitatilor urbane din Romania, abia in 2003.

Atestata documentar la 1354 sub numele latinesc de Magna Villa, respectiv Nogfalu in ungureste si Grossdorf in nemteste, asezarea (un important centru mestesugaresc, comercial si cultural din Marginimea Sibiului) a fost locuita inca din preistorie, mai exact din paleolitic. Zona este reprezentativa in primul rand prin aceea ca a pastrat in proportie de 90% elemente ale portului popular caracteristic dacilor de altadata. Salistea a facut parte, initial, din satele de apartineau cetatii Salgo (1322) iar mai tarziu din Ducatul Amlasului, aflat in stapanirea domnitorilor Tarii Romanesti Vlaicu Voda si Mircea cel Batran. Componenta, timp de aproape patru secole (1485-1876) a celor sapte judete ale Universitatii sasesti si obligata la biruri grele, Salistea a dus o lupta acerba cu stapanirea, pentru obtinerea dreptului la autodeterminare, militanti precum Oprea Miclaus ajungand, in sustinerea cauzei lor pana la imparatesa Maria Tereza. Revolutia de la 1848, Miscarea Memorandista, precum si manifestarile nationale ce au condus la Marea Unire din 1 Decembrie 1918 I-ai gasit pe salisteni implicati in cursul evenimentelor.

Cea mai proeminenta personalitate locala a fost Dionisie Romano, episcop de Ramnic, fondator al Bibliotecii Academiei, dar si altii precum istoricii Ioan Lupas si Ioan Moga, pictorul popular Picu Patrut, poetul George Toparceanu, filosoful D.D.Rosca, ori organizatorul invatamantului din Transilvania, Onisifor Ghibu (in 1616 aici a fost mentionata scoala gramaticului Dumitru Popa, prima scoala romaneasca din zona) sau regizorul Victor Iliu.

Supranumita si " capitala culturala a Marginimii ", Salistea este bine reprezentata si din punct de vedere al obiectivelor turistice existente in zona.□

Manastirea Foltea este primul dintre ele, urmata de **schitul Sibiul**, biserica ortodoxa din Saliste construita intre 1761-1785 cu planul compus din absida, naos cu " hore " laterale, pronaos, turn in vest si cu picturi murale deosebite, respectiv biserica ortodoxa din Grui ctitorita de familia Candea. Mai functioneaza, de asemenea, expozitia permanenta " *Personalitati salistene* ", infiintata in 1978 in incinta bibliotecii orasenesti, ce cuprinde documente, carti, tablouri, sculpturi referitoare la figurile proeminente care s-au nascut sau au activat pe aceste meleaguri, dar si muzeul etnografic, al protopopiatului, al culturii salistene ori muzeul de icoane pe sticla de la Sibiul, impreuna cu tabara nationala de sculptura in lemn.

Pe langa sarbatorile traditionale, Salistea se remarca prin organizarea unor serii de manifestari specifice locurilor. Este vorba de prinsul verilor, care marcheaza trecerea copiilor la varsta pubertatii, sangeorzul (in data de 23 aprilie) care marcheaza explozia vegetatiei in natura si tocmita ciobanilor pentru varat, Ispasul (in 15 mai) , tunsul mieilor (in 20 iulie) , Macovei sau ziua ursului (la 1 august) , Chilipii sau ziua lupului (la 15 noiembrie) respectiv malaiurile (al meseriasilor, al pompierilor, al studentilor) .

Cuvinte cheie: [Saliste](#) [Magna Villa](#) [Nogfalu](#) [Grossdorf](#) [Marginimea Sibiului](#) [Manastirea Foltea](#) [schitul Sibiul](#)